

Návratnost větrné elektrárny ovlivňuje výkupní cena energie

26.8.2009 Realit str. 36 Minitéma / obnovitelné zdroje energie

Tomáš Grombíř

Podnikání s obnovitelnými zdroji energie se může zdát jako zajímavý podnikatelský plán. Česká republika se totiž vůči EU zavázala vyrábět v roce 2010 osm procent energie z obnovitelných zdrojů. ČEZ je navíc ze zákona povinen připojit každého žádajícího provozovatele obnovitelného zdroje energie, pokud splní všechna kritéria. Ideální výchozí podmínky pro každého podnikatele. Jaká je realita?

Větrné elektrárny vidíme na horizontech českých vrcholů stále častěji a bude jich přibývat. Mluví ČEZ Martin Schreier uvádí, že do roku 2012 dosáhnou větrné elektrárny 100 MW instalovaného výkonu a do roku 2020 až 500 MW. Dnešní moderní větrníky mají výkon kolem dvou MW (starší typy byly výrazně slabší). Z jednoduchého přepočtu vychází, že za deset let by v ČR mohlo stát několik stovek větrných stožárů. Zatím jich je kolem stovky, ale většinou s malým výkonem. Stále je tedy dost příležitostí. Na druhou stranu se snižuje garantovaná výkupní cena větrné energie (o ní rozhoduje Energetický regulační úřad), což znamená, že se prodlužuje návratnost investice. Zatímco loni se kilowatthodina vykupovala za 2,46 koruny, letos cena klesla na 2,34 koruny. Tržní cena silové elektřiny naopak dlouhodobě roste. V horizontu několika málo let se tak větrné elektrárny stanou prvním obnovitelným zdrojem, který nebude potřebovat státní dotace. Pro srovnání: výkupní cena elektřiny z fotovoltaických elektráren je nyní 12,79 Kč/kWh. Z ekonomického hlediska tak větrná energie začíná konkurovat starším uhelným elektrárnám.

Než se vrtule roztočí

Celkově se v ČR obnovitelné zdroje na výrobě elektřiny podílejí z pěti procent. Drtivá většina zatím připadá na vodní elektrárny a podíl větrných elektráren činí desetiny procenta. „Podmínky pro vznik větrných elektráren jsou velmi obtížné. Vzhledem k nízké míře kooperace zejména krajských zastoupení se celková doba od vzniku záměrů po roztočení vrtule pohybuje mezi pěti až sedmi lety,“ podotýká Schreier. Stavba větrníků je často velmi kontroverzní. Ani benefity v podobě pravidelných plateb do obecní pokladny obyvatelé nepřesvědčí a proti stavbě se ostře stavějí. Lidé se bojí zvýšeného hluku, nepříznivého vlivu na krajinu a také snížení cen svých nemovitostí. Boj proti větrníkům zrovna vedou obyvatelé Pavlic a Vranovské Nové Vsi, kde chce investor postavit osm větrníků na kopci mezi oběma obcemi, zhruba půl kilometru od obytné zástavby. Definitivní nevětrníkům uslyšeli také investoři v Malé Moravě na Šumpersku. „Jsme malá obec bez průmyslu, takže těžit můžeme pouze z turistického ruchu díky blízkosti atraktivního Kralického Sněžníku. Většina lidí se obávala, že by obří elektrárny zcela změnila ráz hezké krajiny,“ vysvětlil zamítnutí Antonín Marinov, starosta Malé Moravy. Stejným fiaskem skončilo téměř dvouleté vyjednávání ve Stříbře na Tachovsku. Kraj Vysočina se rozhodl stavbu větrníků regulovat plošně a investorům jejich výstavbu téměř znemožnil. Krajská strategie ochrany krajinného rázu omezuje umístění staveb s výškou nad 20 metrů na volném prostranství. Na Vysočině funguje pět větrníků a jejich další rozvoj se tak značně zpomalí. Jinde je situace zcela opačná. Například v Dětrichově na Liberecku připravuje investor zatím jednu vrtuli. Pro obec, která má 650 obyvatel a rozpočet šest milionů korun, je taková stavba cenným přínosem, z každého vyprodukovaného kilowattu půjde několik haléřů do zdejší pokladny. Tato lokalita je pro podnikatele s větrem celkově přitažlivá. Liberecký kraj si proto před čtyřmi lety nechal zpracovat studii, aby zjistil, kolik větrníků krajina unese s minimálními dopady na životní prostředí. Nejzajímavější je právě oblast frýdlantského výběžku, kde by jich mohlo být až 60. Velký projekt větrného parku však zatím připravují o několik kopečků západněji u Hrádku nad Nisou, kde už příští rok začne stavba 16 větrníků. Zřejmě nejlepší místo pro větrníky by z hlediska větru bylo v Krkonoších. Tam však tyto stavby prakticky nejsou možné kvůli ochraně přírody národního parku.

Není farma jako farma

Největší česká větrná farma stojí u obce Kryštofovy Hamry v Krušných horách. Jsou zde ideální větrné i „demografické“ podmínky. Větrníky nikomu nevadí, protože většina vesnic ustoupila stavbě Přísečnické přehrady. Farma s 21 elektrárnami a výkonem 42 MW byla dokončena už v roce 2007 a fungovala ve zkušebním režimu, oficiální provoz zahájila až letos 13. června při příležitosti Mezinárodního dne větru. Elektrárna dokáže pokrýt roční spotřebu domácností s 30 tisíci lidmi. ČEZ připravuje gigantický projekt v Rumunsku v přímořské provincii Dobrudže, kde chce do roku 2010 vztyčit 600 větrných elektráren s výkonem 347,5 MW (jeden blok Temelína má výkon 1000 MW).

Větrné elektrárny vyrobily v ČR v roce 2008 asi 245 milionu kWh elektřiny a pokryly tak spotřebu 172 tisíc lidí, což odpovídá velikosti Plzně. Větrnou energií nás nejvíc zásobuje Ústecký kraj a podílí se na 58 procentech dodávek. Po zprovoznění všech letos naplánovaných elektráren by celkový instalovaný výkon mohl překročit 150 MW. Aktuálně se dokončují větrníky u Horní Loděnice (Olomoucko, 9x2 MW), u Horního Částkova (Krušné hory, 2x2 MW) a u Janova (Svitavsko, 2x2 MW).

Tabulka

Elektřina vyrobená z větrných elektráren v ČR

Rok	Množství vyrobené energie (GWh)
2008	245
2007	125
2006	49,4
2005	21,3
2004	9,9
2003	3,9
2002	1,6
2001	0,2